

MINISTERSTWO FINANSÓW

Pełnomocnik Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską

SPRAWOZDANIE

za okres od dnia 26 stycznia do dnia 31 marca 2009 r.

**z działalności Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro
przez Rzeczpospolitą Polską**

Warszawa, maj 2009 r.

Pełnomocnik Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, zwany dalej „Pełnomocnikiem”, został ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. Nr 11, poz. 60). Powołanie Pełnomocnika jest spójne z realizacją jednego z działań mających na celu przygotowanie Polski do przyjęcia euro. Działania te zostały przedstawione w Mapie Drogowej Przyjęcia Euro przez Polskę (zwanej dalej „Mapą Drogową”), dokumencie przyjętym przez Radę Ministrów 28 października 2008 r.

Do zadań Pełnomocnika należy m.in.:

- inicjowanie, koordynowanie i monitorowanie działań organów administracji rządowej w zakresie przygotowania do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską oraz koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań przez międzyinstytucjonalne zespoły robocze, które zostaną powołane w odrębnym trybie;
- prowadzenie współpracy z innymi krajowymi instytucjami zaangażowanymi w przygotowania do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską;
- wydawanie zaleceń i rekomendacji organom administracji rządowej oraz przekazywanie wniosków i opinii krajowym instytucjom i podmiotom zaangażowanym w działania przygotowawcze do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie realizacji tych działań;
- składanie Komitetowi Europejskiemu Rady Ministrów, stałemu komitetowi Rady Ministrów oraz Radzie Ministrów okresowych sprawozdań z realizacji zadań związanych z przygotowaniem do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską.

Zgodnie z § 8 wyżej przywołanego rozporządzenia, pierwsze sprawozdanie obejmuje okres od dnia 26 stycznia br. do dnia 31 marca 2009 r. Działania Pełnomocnika w tym okresie koncentrowały się przede wszystkim na stworzeniu ram organizacyjno-prawnych dla procesu wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską.

I. Działania zewnętrzne

1. W pierwszej kolejności zostały podjęte działania w kierunku nawiązania stałej współpracy z instytucjami i resortami, których uczestnictwo w procesie przygotowania do przyjęcia wspólnej waluty jest niezbędne, tj. Narodowym Bankiem Polskim, Rządowym Centrum Legislacji, Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Komisją Nadzoru Finansowego oraz Ministerstwem Gospodarki. Współpraca taka jest konieczna dla efektywnego współdziałania resortów i instytucji tworzących zręby międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej właściwej w sprawach związanych z wprowadzaniem euro przez Rzeczpospolitą Polską.

W ramach dotychczasowych działań odbyły się spotkania z przedstawicielami ww. instytucji i resortów. Celem tych spotkań było ustalenie roli poszczególnych instytucji w międzyinstytucjonalnej strukturze organizacyjnej do spraw wprowadzenia euro.

Spotkania z przedstawicielami NBP, w tym z Pełnomocnikiem Zarządu Narodowego Banku Polskiego ds. Wprowadzenia Euro, odbyły się w dniach 18, 24 i 25 lutego oraz 13 i 19 marca br. Spotkania z przedstawicielami Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów miały miejsce w dniach 18 i 25 lutego oraz 17 marca br. 17 marca br. odbyło się także spotkanie Pełnomocnika z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego, natomiast 20 marca br. miało miejsce spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Gospodarki.

Jeszcze przed formalnym powołaniem Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów na stanowisko Pełnomocnika, Podsekretarz prowadził konsultacje oraz uczestniczył w spotkaniach z podmiotami zewnętrznymi. W dniu 19 grudnia 2008 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami partii politycznych, 23 grudnia 2008 r. z Wiceprezesem Narodowego Banku Polskiego, a 5 stycznia br. z ekspertami prawnymi Europejskiego Banku Centralnego. 23 stycznia br. Pełnomocnik odpowiadał na pytania posłów dotyczące dokumentu „Informacja rządu na temat zasadności przystąpienia Polski do strefy euro w 2012 r.”.

W ramach działań zewnętrznych Pełnomocnik uczestniczył również w organizowanych przez instytucje krajowe i zagraniczne wydarzeniach związanych z procesem przygotowania Polski do przyjęcia euro. W szczególności występował jako prelegent podczas zorganizowanego przez Komisję Europejską *Euro Team Information Seminar* (6 lutego br.) oraz - na zaproszenie Związku Banków Polskich - Forum Bankowego 2009 (11 marca br.).

2. Na podstawie doświadczeń innych państw oraz mając na uwadze uwarunkowania istniejące w naszym kraju, Pełnomocnik przygotował propozycję utworzenia międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej. Zostanie ona powołana w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie powołania Narodowego Komitetu Koordynacyjnego do Spraw Euro, Rady Koordynacyjnej oraz Międzyinstytucjonalnych Zespołów Roboczych do Spraw Przygotowań do Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, nad którego projektem prace legislacyjne zostały już podjęte.

Międzyinstytucjonalna struktura organizacyjna będzie składać się z następujących podmiotów:

- Pełnomocnik Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską,
- Narodowy Komitet Koordynacyjny do Spraw Euro,
- Rada Koordynacyjna,
- Międzyinstytucjonalne Zespoły Robocze do Spraw Przygotowań do Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, zwane dalej „Zespołami Roboczymi”,
- Grupy Zadaniowe,
- Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską.

Najwyższym gremium w ramach tej struktury organizacyjnej będzie Narodowy Komitet Koordynacyjny, jako organ odpowiedzialny za nadzór i zarządzanie strategiczne procesem przygotowań do przyjęcia euro w Polsce. Rada Koordynacyjna będzie natomiast koordynować działania przygotowawcze do wprowadzenia euro oraz stanowić forum wymiany informacji pomiędzy najwyższym szczeblem struktury organizacyjnej a zespołami zajmującymi się bezpośrednią realizacją zaplanowanych zadań, a także pomiędzy tymi zespołami. Chodzi tu przede wszystkim o Zespoły Robocze oraz Grupy Zadaniowe, które będą odpowiedzialne za działania przygotowawcze w zakresie właściwych im kompetencji. Zarówno Zespoły Robocze, jak i Grupy Zadaniowe będą miały możliwość poszerzania swojego składu oraz tworzenia odpowiednich podzespołów. Tak zorganizowana struktura będzie sprzyjać sprawnej i efektywnej koordynacji działań przygotowawczych na najwyższym szczeblu, a jednocześnie będzie wystarczająco elastyczna, aby zapewnić szybki przepływ informacji i umożliwić sprawne reagowanie na potencjalne trudności. Schemat przedstawiający propozycję międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej, stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Opracowanie ww. schematu międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej zostało poprzedzone szczegółową analizą rozwiązań przyjętych zarówno w starych, jak i nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej, które wprowadziły wspólną walutę lub planują jej przyjęcie w niedalekiej przyszłości (w tym m. in. na Malcie, Słowacji, Węgrzech oraz w Czechach).

W szczególności wzięto pod uwagę, jakie podmioty tworzyły międzyinstytucjonalne struktury organizacyjne w tych państwach, skład podmiotów oraz ich zadania. Przeprowadzono również analizę rekomendacji Komisji Europejskiej oraz innych instytucji w zakresie efektywności dotychczasowych rozwiązań w obszarze organizacyjnych ram procesu integracji walutowej.

Schemat międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej był przedmiotem konsultacji z Narodowym Bankiem Polskim, Komisją Nadzoru Finansowego, Rządowym Centrum Legislacji, Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej oraz Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W trakcie konsultacji z przedstawicielami tych instytucji niewielkim zmianom w stosunku do pierwotnej propozycji Ministerstwa Finansów uległ skład, zadania oraz nazwy poszczególnych podmiotów wchodzących w skład międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej. Ostateczny kształt tej struktury nie został jeszcze uzgodniony.

W ramach konsultacji dotyczących międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Urząd Komitetu Integracji Europejskiej zgłosiły uwagi dotyczące braku informacji na temat sposobu finansowania i wielkości środków przeznaczonych na działania realizowane przez podmioty funkcjonujące w ramach tej struktury. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podkreśliła ponadto, że udział urzędu w pracach międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej będzie wymagał rozszerzenia posiadanego obecnie zasobu kadrowego o dodatkowe etaty.

Pomimo intensywnych prac nad powołaniem międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej, nie udało się ich sfinalizować w okresie podlegającym sprawozdaniu. Oznaczało to opóźnienie realizacji jednego z elementów harmonogramu Mapy Drogowej. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy było zwiększenie - w stosunku do pierwotnych założeń - planowanej liczby instytucji mających aktywnie uczestniczyć w powyższej strukturze, co istotnie wydłużyło proces konsultacji i tworzenia ram organizacyjnych procesu integracji Polski ze strefą euro. Innym czynnikiem opóźniającym powołanie międzyinstytucjonalnych zespołów roboczych był zgłoszony przez Narodowy Bank Polski postulat, aby – wbrew praktyce innych państw UE – współpraca polskiego rządu z bankiem centralnym została

sformalizowana poprzez zawarcie porozumienia pomiędzy Prezesem Rady Ministrów a Prezesem NBP.

W ramach międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej mają zostać opracowane dokumenty, precyzujące - kluczowe dla sprawnego przygotowania Polski do przyjęcia euro - działania, termin ich realizacji, a także odpowiedzialne za ich wykonanie podmioty. W rezultacie czynniki odpowiedzialne za opóźnienie powołania zespołów roboczych są równocześnie tymi, które uniemożliwiły opracowanie w tym czasie Narodowego Planu Wprowadzenia Euro, który – zgodnie z Mapą Drogową – miał być gotowy do końca I kw. 2009 r. Brak możliwości opracowania strategii komunikacji przez jeden z zespołów oznaczał także konieczność przesunięcia poza I kw. br. momentu zawarcia z Komisją Europejską Porozumienia o Partnerstwie.

II. Działania normatywne

W związku z planowanym utworzeniem międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej, właściwej do spraw wprowadzenia euro przez Polskę, w pierwszym kwartale 2009 r. zostały podjęte prace legislacyjne nad projektem porozumienia pomiędzy Prezesem Rady Ministrów a Prezesem Narodowego Banku Polskiego w sprawie współpracy w przygotowaniach do wprowadzenia euro przez Rzeczpospolitą Polską. Ponadto zostały zainicjowane prace legislacyjne nad projektami aktów prawnych tworzących ww. strukturę organizacyjną. W tym zakresie opracowano wstępne projekty aktów normatywnych.

Zgodnie z Mapą Drogową, w I kw. 2009 r. miała zostać także rozpoczęta procedura zmiany Konstytucji RP w zakresie koniecznym z punktu widzenia spełnienia warunków członkostwa w strefie euro. Brak zgody politycznej uniemożliwił jednak zainicjowanie tego procesu w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem.

III. Analizy ekonomiczne

Na przełomie lutego i marca br. w Ministerstwie Finansów rozpoczęto prace analityczne i badawcze. W szczególności prowadzono regularne analizy:

- kursu równowagi złotego względem euro, prowadzone na podstawie różnych koncepcji i modeli równowagi (behawioralny i fundamentalny kurs równowagi);

- danych i prognoz makroekonomicznych i rynkowych dotyczących państw członkowskich Unii Europejskiej, mających bezpośrednie przełożenie na ocenę poszczególnych państw (w tym Polski) w kontekście spełnienia kryteriów konwergencji nominalnej;
- sytuacji na rynku walutowym, w tym zmienności kursu złotego względem euro na tle innych walut.

Rozpoczęto przygotowanie syntetycznych opracowań na temat:

- doświadczeń innych krajów związanych z uczestnictwem w systemie ERM i ERM II;
- bilansu kosztów i korzyści integracji ze strefą euro.

Wnioski z powyższych analiz są na bieżąco wykorzystywane w pracy Pełnomocnika, dokumentach i publikacjach wewnętrznych Ministerstwa Finansów oraz komunikacji zewnętrznej np. odpowiedzi na zapytania podmiotów zewnętrznych, wystąpienia Pełnomocnika, informacje dla mediów.

IV. Działania wewnętrzne

1. W okresie sprawozdawczym rozpoczęto wprowadzanie zmian organizacyjnych w Ministerstwie Finansów poprzez wyodrębnienie komórki specjalizującej się w zagadnieniach związanych z wprowadzeniem euro. Komórka ta jest odpowiedzialna w szczególności za prowadzenie analiz makroekonomicznych związanych z integracją Polski ze wspólnym europejskim obszarem walutowym, jak również za obsługę organizacyjną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika. Przewiduje się, że komórka ta będzie istotnym elementem międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej do spraw wprowadzenia euro, w ramach której będzie funkcjonować jako Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską.

2. W związku z potrzebą nawiązania stałej współpracy pomiędzy departamentami Ministerstwa Finansów oraz w celu realizacji zadań, jakie Ministerstwo zobowiązane będzie wykonywać w ramach prac międzyinstytucjonalnej struktury organizacyjnej, decyzją Pełnomocnika z dnia 30 marca 2009 r. został powołany Zespół do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską, pod przewodnictwem Pełnomocnika. Do zadań Zespołu należy, w szczególności:

- przygotowanie i koordynacja prac w zakresie zadań przedstawicieli Ministerstwa Finansów jako członków, powołanych w odrębnym trybie, międzyinstytucjonalnych zespołów roboczych;
- opracowywanie wniosków i propozycji w celu usprawnienia koordynacji i monitorowania przez Pełnomocnika zadań realizowanych przez międzyinstytucjonalne zespoły robocze, o których wyżej mowa.

Załącznik do sprawozdania Pełnomocnika Rządu do Spraw Wprowadzenia Euro przez Rzeczpospolitą Polską

